Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 83.

Kwartalnie kosztuje złotych szesnaście miesięcznie złotych sześć.

WTOREK 13 Kwietnia 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
10	6	26" 10''' 615	+ 3° 1	1, 73	Zachodni mocny	Pogoda z Chmurami	Wicher ZPł. Zachod. i Zach. Deszcz wicher ZPł. Zachodni
	2	10, 846	+ 5, 6	1, 94	ZPł. Zachodni ,,	Pochmurno	
	10	27 1, 652	+ 4, 6	2, 13	Zachodni słaby	,,	
11	6	27 3''' 143	+ 0°, 7	1, 89	,, ,,	,,	Snieg
	2	4 196	+ 2, 5	1, 30	ZPn. Zachodni średni	Pogoda z Chmurami	Deszcz i Snieg
	10	5, 277	− 1, 2	1, 52	ZPn. Zachodni słaby	,,	

Wiadomości zagraniczne.

— *Paryż* 26 *Marca*. —

Commerce doniósł wczoraj, że król wróciwszy koleją żelazną z Fontainebleau, i nieznalazłszy w dworcu paryzkim swego powozu, wsiadł do karety prefekta policyi i w téj bez zwykłéj eskorty do Tuileries powrócił. Dzisiejsza *Presse* utrzymuje, iż opowiadanie to jest tylko w części prawdziwém; zaledwie bowiem król wsiadł do powozu pana Delessert przybyły powozy dworskie a król w jednym z nich do Tuileries wrócił. *Commerce* zapomniał dodać, iż król miał zamiar wsiąść do omnibusu i zaledwie skłoniony prośbami pana Dellessert od swego zamiaru odstąpił. Prefekt musiał się odwołać do swéj odpowiedzialności, która nań obowiązek wkłada sprzeciwiać się powrotowi króla w omnibusie.

Kawaler Ruffo, minister beya tunetańskiego przybył do Marsylii, zkąd ma się udać do Paryża ze zleceniem beya do króla.

Constitutionnel donosi, że rząd angielski ma zamiar ufortyfikować wyspę Aurigny oddaloną o 3 godziny żeglugi od brzegu Francyi i wyznaczył 6 mil. fst. by zamienić tę skałę w Gibraltar nowy. Cztery twierdze odosobnione będą założone, łączyć je ma kolej żelazna. W środku tego ma być wystawioną wysoka baszta, z któréj będzie widok na morze i na brzeg francuzki.

Królowa Krystyna od czasu swego przybycia miała kilka konferencyi z ministrem skarbu i z wielu dyrektorami banku francuzkiego a wczoraj puszczono wieść, że myśli zakupić rent francuzkich za 8 milionów fran. kapitału. Królowa miała kupić 5 procent. po 116 franków 85 cent. a 3 procentowe po 78 fran. 90 cent. Jeżeli ta wieść się potwierdzi, a mocno w nią wierzono na giełdzie, wówczas kurs papierów ustali się.

O'Connell wczoraj przybył do Paryża; ma on pozostać tylko dni kilka w naszéj stolicy i udać się do Włoch.

Piszą z Aten pod dniem 14 marca, że na skutek skoncentrowania wojsk greckich na granicy tureckiéj, wezwano pod sztandary wszystkich żołnierzy należących do korpusów greckich nadgranicznych, a którzy otrzymali urlop nieograniczony. Xiążę następca tronu bawarskiego przybył do Aten. Król Otto przyjmował go w porcie Pirei.

Otwarcie kolei żelaznéj z Paryża do Hawru, mocną konkurencyą zagraża żegludze na Sekwanie. Po otwarciu kolei żelaznéj z Paryża do Rouen towarzystwo kolei musiało zawrzeć kontrakt z towarzystwem żeglugi parowéj na Sekwanie, mocą którego to ostatnie sprzedało mu cały swój materyał exploatacyjny licząc w to statki i rozwiązało się. Podobne niebezpieczeństwo zagraża wszelkiéj komunikacyi rzecznéj pomiędzy Hawrem a Paryżem od czasu jak ruch kolei żelaznéj pomiędzy temi dwoma miastami otwartym został koleją żelazną. Oprócz tego koleje żelazne posiadają korzyści, których nie zna żegluga rzeczna, wystawiona przytem na zawady wywołane utrzymaniem przestarzałego systematu, którego niewygody powiększa jeszcze nieulepszenie łożyska rzeki od tak dawna upragnione. Rząd nie może o tém zapominać, gdyż tego wymaga interes marynarki francuzkiéj i potrzeba utrzymania transportu rzecznego pomiędzy dwoma tak ważnemi miastami jak Paryż i Havre. Pod względem poprawy nader niebezpiecznego łożyska niższéj Sekwany wiele już zrobiono, ale wiele jeszcze do zrobienia pozostaje. Potrzeba jednak pomyśleć o zniesieniu fiskalnych formalności tamujących rzeczną żeglugę. Towarzystwa istniejące żeglugi rzecznéj podjęły rękawicę rzuconą im przez towarzystwa kolei żelaznéj, ogłoszeniem

taryf i. same podobném ogłoszeniem dowiodły, że przyjmują walkę. Z ogłoszenia tej taryfy pokazuje się, że transport wodą o 20 proc. mniéj kosztuje jak transport koleją żelazną.

— *Dnia* 27 *Marca.* —

Wczoraj pochowano z wielką uroczystością sławną aktorkę pannę Mars. Niezmierne mnóstwo ludzi towarzyszyło pogrzebowi. Wszyscy artyści teatru francuzkiego i wszyscy prawie członkowie innych teatrów na pogrzebie się znajdowali. Końce całunu trzymali pan Keratry, wiceprezes komisyj królewskich teatrów, oraz panowie Viennet, Liadieres, Taylor, Auber i Samson. Po ukończeniu nabożeństwa w kościele, kondukt ruszył na cmentarz Père La Chaise. Kilka mów miano nad grobem, pierwszą miał pan Keratry, który skreślił krótki rys życia i zawodu zmarłej, do tego rysu pan Samson, artysta teatru francuzkiego dodał nowe szczegóły, wystawiając pannę Mars i Talmę jako największych artystów tegoczesnego teatru. Teatr francuzki był tego dnia zamkniętym.

Poseł angielski z powodu nakazanego w Anglii dnia ogólnego postu i modlitwy, który także w tutejszéj angielskiéj kaplicy obchodzono dał 2000 fr. na biednych irlandczyków i zarazem objawił życzenie, ażeby wszyscy poddani W. Brytanii i za granicą bawiący, którzy nie mieliby sposobności należeć do tych modlitw ogólnych, objawili swą chęć dobrą przesłaniem summ pewnych dla wsparcia biednych w Szkocyi i Irlandyi. *Galignanis Messenger* donosi, że wszystkie przesłane składki przyjmuje. Towarzystwo św. Wincentego a Paula niedawno przesłało 110,000 fr. do Dublina, jako wypadek składki.

Władze miejskie tutejsze ciągle zajmują się wydawaniem bonów na chleb. W d. 23 marca liczba osób w ten sposób wspieranych wynosiła 489,000. By uniknąć nadużyć równie szkodliwych dla kassy miejskiéj jak dla ubogich rozkazano przejrzeć wykaz odbierających i z 236,000 nazwisk 31,000 wykreślono. Ciągle jednak nowe podania przychodzą i obliczono, iż w kwietniu liczba wspieranych dojdzie do 365,000 a koszt do 1,460,000 fr.

— *Londyn* 26 *Marca.* —

Według *Morning Chronicle* królowa angielska jest znowu przy nadziei i spodziewa się rozwiązania w sierpniu r. b.

Xiążę Albert został wczoraj uroczyście inaugurowanym na kanclerza uniwersytetu Cambridge przez stosowną deputacyę.

W dniu 18 grudnia, w przytomności wielu naczelników z Borneo i znacznego tłumu malajczyków zatknięto flagę angielską na wyspie Polo Labuan. Na nieszczęście wielu oficerów angielskich tamecznego garnizonu już umarło na febry zaraźliwe. Labuan stanie się rychło bardzo ważnym miejscem odbytu, tém bardziéj, że zawarto traktat z niezależną od sułtana Borneo rzecząpospolitą Kalamantan.

Lord Howden dziś rano parostatkiem *Rattler* wypłynie z Portsmouth do La-Plata.

Duński bryg *Margareta* przywiózł wczoraj do Falmouth wiadomości z Montevideo do 29 stycznia; zdaje się z tychże, iż kwestya La Plata nie tak rychło rozstrzygniętą zostanie. W dniu 26 stycznia bowiem Rivera został koło Salto zupełnie pobitym przez oddział wojsk Oribego i tylko z 30 do 40 jeźdzcami zdołał uciec do Maldonado. W skutek tego wojska Montevideo opuściły Puysandu, Mercedes i Las Vacas tylko twierdzę Colonia trzymają dotąd żołnierze marynarki francuzkiéj i angielskiéj.—Niektórzy jednak dowodzą, że Ribera myśli znowu zebrać swą rozproszoną jazdę i z nią prowadzić wojnę guerylasów wewnątrz kraju; zdaje się przecież, że mu szczęście nie posłuży i że będzie musiał znowu uciekać za granicę Brazylii. Urguiza, gubernator w Entre Rios, stanowczo oświadczył się za Rozasem.

Według listów z Rio-Janeiro do 15go stycznia, stosunki pomiędzy Brazylią a Stanami Zjednoczonemi zostały przywrócone po odwołaniu pana Wisa, ostatniego posła unii przy cesarzu Brazylijskim. Rząd Stanów Zjednoczonych jak najmocniéj zganił postępowanie pana Wisa w Rio-Janeiro.

Wiadomości z przylądka Dobréj Nadziei dochodzą do 12 stycznia i mniéj są zadawalniające jak sądzono. W istocie Kafrowie zaczęli niepokoić kolonistów nadgranicznych na nowo i popełniają wielkie bezprawia; w wielu miejscach udało się im uprowadzić znaczne trzody bydła. Na innym punkcie wojska angielskie zdołały odebrać kilka tysięcy sztuk bydła przez Kafrów uprowadzonego. Zdaje się, że ta sprawa była gorąca, bo Kafrowie stracili około 40 ludzi, anglicy mieli także kilku zabitych i ranionych.

W Pendżabie nowe zamieszki wybuchły, ponieważ mieszkańcy prowincyi Hazareh nie chcą uznać władzy Gulab Singa. Oświadczyli oni, iż są gotowi poddać się anglikom lub rządowi Lahory, ale nigdy Gulabowi, podobno nawet pobili już oddział wojska wysłanego przeciw nim przez Gulaba.

Nowy poseł hiszpański, p. Xawery Isturiz, przybył tutaj.

— *Konstantynopol* 10 *Marca.* —

Kwestya turecko-grecka dotąd jeszcze nie jest załatwioną; gabinet ateński nie przesłał żadnéj odpowiedzi urzędowéj na ostatnie wezwanie Porty. Połowa terminu oznaczonego już upłynęła.

Dotąd jeszcze nie mianowano nikogo na miejsce Hafiz paszy, jako głównego intendenta policyi; zdaje się że posadę tę otrzyma pasza Tripolis lub Halil pasza, były gubernator Adrianopolu. Od pewnego czasu kradzieże i występki wszelkiego rodzaju mniéj są częstemi na przedmieściu Pera. Zdaje się że poseł angielski zażądał od swego rządu pozwolenia, by mógł surowo wystąpić przeciw zbrodniarzom do jego narodu należącym, i że to poz-

wolenie zostało mu udzielonem, podobno nawet wolno mu skazywać na wywiezienie ludzi, którychby uważał za niebezpiecznych dla spokojności stolicy. Zbrodniarze dowiedzieli się o tém i' wynieśli się z Konstantynopola, ażeby gdzieindziéj zająć się swym niegodziwym przemysłem.

Gubernator Adrianopola, Tahir pasza, na własne żądanie otrzymał dymisyę, jego posadę oddano Rustan paszy, byłemu wielkiemu dowódcy armii anatolskiéj.

W tych dniach sam wielki wezyr rozkazał opieczętować wielką liczbę magazynów utrzymywanych przez europejczyków w cyrkułach tureckich, w których to magazynach sprzedawano wódkę oraz inne napoje alkoholiczne. Ponieważ to postanowienie wykonanem zostało bez porozumienia się z posłami mocarstw zagranicznych, przeto ci ostatni reklamowali, ale Porta utrzymała się przy swojém i odtąd nie będzie wolno otwierać podobnych sklepów, jak tylko w cyrkułach zamieszkałych przez chrześcian i żydów. To ograniczenie sprzeciwia się traktatom handlu, ale niezawodnie zatwierdzonem zostanie przez reprezentantów mocarstw.

— Stany Zjednoczone. —

Londyn 26 *marca.* Wczoraj pocztowy parostatek *Montesuma* przywiózł wiadomości z New-Yorku do 6 b. m. Posiedzenia amerykańskiego kongresu zamknięto, wprzód jednak bil trzech milionów zatwierdzonym został w senacie większością 29 przeciw 24 a w izbie reprezentantów większością 115 przeciw 82 głosów. Prezydent jest upoważnionym do zawarcia traktatu pokoju z Mexykiem do ustanowienia granicy pomiędzy obydwoma krajami i do wydania na ten cel owéj summy, jeżeli zajdzie potrzeba. Izba reprezentantów niezatwierdziła projektu nałożenia cła na kawę i herbatę, za to został zatwierdzonym projekt urządzenia komunikacyi pomiędzy Liverpoolem i New-Yor-kiem za pomocą parostatków.

W ciele dyplomatycznêm zaszły niektóre zmiany Pan Dawid Tood został mianowany posłem w Rio-Janeiro na miejsce pana Wyse, odwołanego na własne żądanie, a pan Rush posłem w Paryżu.

Amerykańskie dzienniki ogłaszają wiadomości z pola bitwy z Brazos do 19 a z' Vera-Cruz do 14 lutego. Sądzono, że pomiędzy jenerałem Taylor a Santanną przyjdzie do bitwy przy Saltillo. Taylor miał 6000 wojska. Jednak zaraz wieść się rozeszła, że Santanna uda się do Vera-Cruz by tam przeszkodzić wylądowaniu jen. Scott, który z swemi 13000 ludzi przed wzięciem Vera-Cruz musi stoczyć bitwę z całą armją mexykańską pod Santanną. Przyszłe wiadomości zapewne doniosą coś pewnego o planach Santanny, ponieważ ten już opuścił swe stanowisko pod San Luis Potosi z całą armią. *La Patrie,* dziennik wychodzący w Nowym-Orleanie, w biszpańskim języku, dowodzi, że Santanna z całą siłą myśli działać przeciw linii jenerała Taylor i poświęci Vera-Cruz: i tak 16 tysięcy ludzi ma zająć drogę pomiędzy Monterey i Saltillo, 1500 ludzi ruszył do Monterey, 1500 do Vittoria, a z tamtąd do Matamoras. W ten sposób uderzonoby z tyłu na wojsko amerykańskie i odcięto by je od forpocztów jego. Wątpić jednak należy by Santanna poświęcił port i miasto Vera-Cruz, by korzyść chwilową odnieść na północy; Vera-Cruz fortyfikują ciągle, spodziewają się bowiem ataku amerykanów na to miasto.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 11 *do dnia* 12 *Kwietnia.*

Siderowicz Marya ob., Tworzyński Władysław, Sławińska Wiktorya ob., Sławińska Henryka ob., z Galicyi; -- Turska Klementyna ob., Dębicki Hipolit, Link Jan radca kolleg. ces. ross., Tworzyańska Anna, Treitler Józefa ob., z Polski; -- Lerisz Edmund ob., z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Dunin Józef ob., do Galicyi; -- Białoskurski Władysław podporucznik ces. ross., do Polski; -- Brzezińska Magdalena ob., Liebich Teodor porucz. król pruski, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro. 2426 D. W.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, że w myśl rozporządzenia C. K. Rady Administracyjnéj Cywilnéj z dnia 26 Marca r. b. N. 1671 odbędzie się w Biórach C. K. Wydziału przez sekretne opieczętowane deklaracye na ręce Przewodniczącego w Wydziale do dnia 20 b. m. i r. do godziny 1 z południa składać się mające publiczna *in minus* licytacya na wypuszczenie w przedsiebiorstwo dostawy drzewa sosnowego w ilości i rozmiarach niżéj wyrażonych, do palowania przy budowie mostu stałego na Wiśle potrzebnego, jakoto:

1) 116 sztuk pali po 4⁰ dług. 14" w cieńszym końcu grubego za sztukę jednę po złotych polskich 25 groszy 10 .	Złp.	2938 gr. 20
2) 30 sztuk pniaków po 31 dług. 14 w cieńszym końcu grubego po zł. 31 sztuka	»	930 « —
3) 10 sztuk pniaków po 33⁰ dług. 14" grube: po zł. 33 sztuka	»	330 « —
4) 30 sztuk forsztów po 3⁰ dłu. 12" szerok. 4" grub. sztuka po zł. 7 gr. 12 . .	»	222 « —
Razem	Złp.	4420 g. 20

Cena zatem do licytacyi w kwocie ogólnéj złotych polskich 4.420 groszy 20 naznacza się. Chęć licytowania mający złoży na *vadium* w C. K. Kassie Głównéj kwotę złotych polskich 450 która to złożenie na wierzchu deklaracyi

poświadczy. Dozwala się przedsiebiorcy w miejsce pniaków pod pozycyami 2 i 3 w długościach 31' i 33' dostarczyć podwójną ilość tychże w długościach połowicznych. Inne warunki w Biórach C. K. Wydziału przejrzane być mogą.

Wzór do Deklaracyi.

Stósownie do obwieszczenia C. K. Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 8go Kwietnia 1847 r. N. 2426 składam niniejszą deklaracyą, iż dostawy drzewa w rozmiarach i ilości tymże obwieszczeniem objętych, za summę (tu wyrazić literami) podejmuje się. przyjmując warunki tego przedsiębiorstwa dotyczące przezemnie przejrzane i zrozumiane. (datta, podpis, miejsce zamieszkania).

Kraków dnia 8 Kwietnia 1847 r.

Przewodniczący w Wydziale
K. Hoszowski.
Referendarz L. *Wolff.*

Obwieszczenie.

Nr. 1578.

CESARSKO KRÓLEWSKI
WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy ogłoszona przez Ces. Król. Kommissoryat Dystryktu Czernichowskiego w drodze dochodzenia należytości Skarbowych, licytacya *in plus* na wypuszczenie w jednoroczną lub trzechletnią dzierżawę folwarku Rybna z gruntami, łąkami, zabudowaniami i inwentarzem na gruncie znajdującym się do skutku nie doszła, na mocy przeto rozporządzenia C. K. Rady Administracyjnéj z dnia 26 Marca r. b. N. 1658 C. K. Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu w dalszym ciągu przedsięwziętych kroków Sekwestracyjnych, ogłasza niniejszém nową na dzień 30 b. m. i r. przez sekretne deklaracye licytacyą na wydzierżawienie folwarku rzeczonego na lat 3 stanowiąc za cenę do licytacyi kwotę złotych polskich 2,600 jako intratę roczną przez znawców dóbr na gruncie oszacowaną. *Vadium* $\frac{1}{10}$ część szacunku wyrównywać mające, złożone być winno w C. K. Kassie Głównéj, inne zaś warunki mogą być każdego czasu w godzinach kancellaryjnych w C. K. Wydziale Dochodów Publicznych przejrzane.

Deklaracye składane być mają wedle wzoru poniżéj umieszczonego, na ręce Przewodniczącego w C. K. Wydziale Dochodów Publicznych, a to najdaléj do terminu licytacyi, godziny 1 z południa.

Deklaracya.

Wskutek ogłoszenia C. K. Wydziału Dochodów Publicznych z dnia 8 b. m. i r. N. 1578 składa niniejszą deklaracyą, iż obowięzuję się wziąść w dzierżawę trzechletnią folwark Rybna w Dystrykcie Czernichów położony, za summę złotych polskich N. N. rocznego czynszu (wypisać literami kwotę ofiarować się mającą), a tu wedle warunków przezemnie przejrzanych i zrozumianych.

Zaświadczenie C. K. Kassy Głównéj, jako złożone zostało *vadium* znajduje się na niniejszéj deklaracyi zamieszczone, i proszę o wydanie mi takowego w razie nieutrzymania się, wypisać zamieszkanie stałe, dzień, miesiąc i rok, oraz imie i nazwisko.

Ostrzega się, ażeby deklaracye pod nieważnością pisane były wyraźnie, bez przekreśleń lub zastrzeżeń i aby na wierzchu napisanem było »Deklaracya co do licytacyi dzierżawy folwarku Rybna przez C. K. Wydział Dochodów Publicznych w dniu 8 Kwietnia 1847 r. Nro 1578, ogłoszonéj, tudzież poświadczenie Kassy na złożone *vadium.*

Kraków dnia 8 Kwietnia 1847 r.

Przewodniczący
Maiewski.
(1r.) p. o. Sekretarza S. *Popielecki.*

Obwieszczenie.

Nro 1736.

CESARSKO KROLEWSKI
WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na zasadzie upoważnienia C. K. Rady Administracyjnéj z d. 29 z. m. r. b. N. 1715 podaje do powszechnéj wiadomości iż w dniu 27 b. m. i r. do godziny 1 z południa odbywać się będzie w Biórach C. K. Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu publiczna *in minus* licytacya przez opieczętowane deklaracye oddzielnie co do każdéj z dwóch kategoryj tu poniżéj wskazanych składać się winne, na wypuszczenie w przedsiębiorstwo okopania lasów Skarbowych, mianowicie:

1) Części lasu Szczeciniec w obrębie Czernichów położonego w linii arundacyjnéj sążni 1,000 od kwoty złotych polskich 400 poczynając — i

2) Części lasu Bronowickiego dla zupełnego zamknięcia go w liniach arundacyjnych w ilości sążni 1,128 od kwoty złotych polskich 752 poczynając, — które to okopanie z dniem ostatnim Października r. b. ukończoném być winno.

Chcący licytować winien jest w terminie wyżéj wskazanym złożyć na ręce Przewodniczącego w C. K. Wydziale Dochodów Publicznych i Skarbu opieczętowaną deklaracyą wedle wzoru poniżéj wskazanego, i złożyć *vadium* do każdéj szczegółowo licytacyi po złotych polskich 100 w C. K. Kassie Głównéj, która złożenie to na wierzchu deklaracyi poświadczy.

Warunki téj licytacyi każdego czasu w godzinach Biórowych w C. K. Wydziale Dochodów Publicznych przejrzanemi być mogą.

Wzór do Deklaracyi.

Deklaracya.

Którą podpisany obowięzuję się stósownie do ogłoszonéj licytacyi przedsiębiorstwa okopania lasów dopełnić wszelkie warunki tego przedsiębiorstwa, i podjąć roboty w lesie (tu wymienić w którym) za summę złotych polskich (wypisać literami i cyframi) *vadium* przepisane jak poświadczenie C. K. Kassy Głównéj na wierzchu deklaracyi w kwocie złotych polskich 100 złożyłem (wyrazić dattę, imię i nazwisko i miejsce zamieszkania).

Kraków d. 7 Kwietnia 1847 r.

Przewodniczący
Maiewski.
(1r.) p. o. Sekr. S. *Popielecki.*